

Gezond thema:

HET BEVOLKINGSONDERZOEK

1. Wat gaan we doen?

- Leren over wat het bevolkingsonderzoek is en welke soorten er zijn.
- Praten over wel of niet meedoen aan een bevolkingsonderzoek.
- Een filmpje over het bevolkingsonderzoek bekijken en bespreken.
- Praten over de uitnodigingsbrief van het bevolkingsonderzoek.

2. Wat weet ik al?

Bespreek onderstaande vragen:

- Wat weet je over het bevolkingsonderzoek?
- Welke soorten bevolkingsonderzoeken ken je?
- Heb je meegedaan aan een bevolkingsonderzoek?
- Praat je met andere mensen over een bevolkingsonderzoek?

3. Wat vind ik van?

Lees de volgende zinnen. Ben je het eens of niet? Waarom?

Praat met elkaar.

- Iedereen moet meedoen met een bevolkingsonderzoek.
- Veel mensen zijn bang voor het bevolkingsonderzoek.
- Iedereen moet zelf beslissen om wel of niet mee te doen met het bevolkingsonderzoek.

De woorden

De uitnodiging - een brief waarmee je iemand vraagt om naar een afspraak of een feest te komen.

Heb je al een uitnodiging gekregen om mee te doen aan het bevolkingsonderzoek?

Het bevolkingsonderzoek - het onderzoek naar een ernstige ziekte bij een grote groep mensen.

Er is nu ook een bevolkingsonderzoek naar darmkanker.

De borstkanker - een ziekte waarbij een tumor in de borst zit.

Mijn tante krijgt in het ziekenhuis een behandeling voor borstkanker.

De klacht - waar iemand last van heeft, of pijn. Bijvoorbeeld buikpijn, misselijkheid of hoofdpijn.

Het bevolkingsonderzoek is ook voor mensen zonder klachten.

Het smoesje - iets wat je bedenkt, maar dat niet waar is, voor als je iets fout gedaan hebt, of als je iets niet wilt.

Elke keer als hij te laat komt, bedenkt hij een ander smoesje. Soms zegt hij: "Mijn fiets is kapot." en een andere keer: "De bus kwam niet."

Pijnlijk - iets wat pijn doet, is pijnlijk.

Zij had een pijnlijke rug.

De uitslag - het resultaat van een onderzoek.

Als je een onderzoek doet, krijg je na een paar weken de uitslag.

4. Het gesprek – deel 1

Yara en Emine

Lees het gesprek of luister naar de taalcoach. Beantwoord de vraag bij het gesprek. Bespreek de nieuwe woorden. Vertel elkaar daarna waar het gesprek over gaat of speel het gesprek na.

Yara en Emine zijn zussen. Emine heeft een uitnodiging gekregen voor het bevolkingsonderzoek naar borstkanker.

Vraag: Waarom wil Emine niet naar het onderzoek gaan?

Yara: Wat staat er in die brief?

Emine: Het is een uitnodiging voor een onderzoek naar borstkanker.

Yara: Wanneer is het onderzoek?

Emine: Het is morgen, maar ik ga er niet naartoe.

Yara: Waarom niet?

Emine: Ik denk dat het niet nodig is, ik heb helemaal geen klachten.

Yara: Oh?

Emine: Ja en ik heb ook geen tijd. Ik moet boodschappen doen, eten maken, en ik wil ook naar de kapper.

Yara: Wacht eens even, volgens mij vertel je nu allemaal smoesjes. Ben je bang om te gaan?

Emine: Ja, ik ben bang dat het onderzoek pijn doet.

Yara: Ik heb het onderzoek vorig jaar gedaan. Ik vond het wel een beetje pijnlijk, maar het duurde heel kort. Het is belangrijk, na de uitslag wist ik dat ik geen borstkanker heb. Zal ik met je meegaan?

Emine: Ja graag.

Yara: Dan kunnen we daarna samen naar de kapper. Daar heb ik ook wel zin in!

De woorden

Opgelucht - als je spanning of zorgen weg zijn, voel je je opgelucht.

Hij was opgelucht toen de uitslag van het onderzoek goed was. Vaak staat in de uitslag dat je een ziekte niet hebt. Soms is er meer onderzoek nodig.

Darmkanker - een ziekte waarbij een tumor in de darm zit

Toen Ali met erge buikklachten bij de dokter kwam, liet de dokter een onderzoek naar darmkanker bij Ali doen.

Verplicht - als iets verplicht is, moet het.

Het onderzoek naar borstkanker is niet verplicht

Twijfelen - niet weten wat je moet doen..

Ik twijfel of ik naar het onderzoek ga. Aan de ene kant is het goed om te weten of ik gezond ben, maar het kost ook veel tijd.

De ontlasting - de poep.

Je gaat naar de wc om je ontlasting kwijt te raken.

5. Het gesprek – deel 2

Yara en Emine

Lees het gesprek of luister naar de taalcoach. Beantwoord de vraag bij het gesprek. Bespreek de nieuwe woorden. Vertel elkaar daarna waar het gesprek over gaat of speel het gesprek na.

Het is twee weken later. Yara belt Emine om te praten over de uitslag van het onderzoek.

Vraag: Welke brief heeft de man van Emine gekregen?

Yara: Hoi Emine, hoe gaat het met je? Heb je de uitslag van het onderzoek al gekregen?

Emine: Ja, ik voel me heel opgelucht, want de uitslag was goed.

Yara: Dat is fijn.

Emine: Hakim, mijn man, heeft deze week ook een brief voor een bevolkingsonderzoek gekregen.

Yara: Hè, dat is toch alleen voor vrouwen?

Emine: Ja, dat dacht ik ook. Maar dit is een nieuw onderzoek. Naar darmkanker.

Yara: Is dat verplicht?

Emine: Nee. Hakim twijfelt ook nog of hij mee wil doen.

Yara: En waar wordt het gedaan?

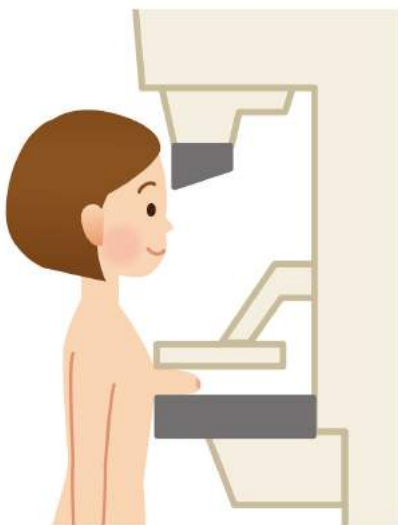
Emine: Dat kan gewoon thuis. Je moet een heel klein beetje ontlasting opsturen.

Yara: Oh bah! Dat zou ik niet zo fijn vinden.

Emine: Nou, ik vind het helemaal niet erg. Ik heb al tegen Hakim gezegd dat ik hem wel zal helpen.

Yara: Dat is goed om te weten. Als ik ook zo'n brief krijg voor onderzoek naar darmkanker, dan bel ik je meteen.

Emine: Dat is goed!

6. De tekst

Lees de tekst of luister naar de taalcoach die de tekst voorleest. Bespreek daarna de vragen bij het onderdeel 'Praat met elkaar'.

In Nederland kun je een uitnodiging krijgen voor drie soorten bevolkingsonderzoek. Dit zijn de onderzoeken naar borstkanker, baarmoederhalskanker en darmkanker. Bij de onderzoeken kan een tumor (kanker) worden ontdekt die nog klein is. De tumor kan dan behandeld worden, zodat je veel minder kans hebt om kanker te krijgen. De onderzoeken zijn niet verplicht. Je mag dus zelf beslissen of je mee wilt doen.

Bevolkingsonderzoek borstkanker

Alle vrouwen tussen 50 en 75 jaar krijgen een uitnodiging. Ze krijgen de uitnodiging één keer in de twee jaar. Bij dit onderzoek wordt een foto van de borsten gemaakt. Binnen twee weken krijg je de uitslag van het onderzoek. Naast dit bevolkingsonderzoek is ook zelfonderzoek van de borsten belangrijk. Bij zelfonderzoek voelt en kijkt een vrouw zelf naar haar borsten. Ze kan dan zien en voelen of alles normaal is. Als zij bijvoorbeeld een knobbel voelt, moet zij een afspraak met de huisarts maken.

Bevolkingsonderzoek baarmoederhalskanker

Alle vrouwen van 30, 35, 40, 45, 50, 55 en 60 jaar krijgen een uitnodiging. Voor dit onderzoek wordt een uitstrijkje gemaakt bij de huisarts. Je kunt het onderzoek ook zelf thuis doen. Je krijgt na 4 weken de uitslag van het onderzoek.

Bevolkingsonderzoek darmkanker

Alle mannen en vrouwen van 55 tot en met 75 jaar krijgen elke twee jaar een uitnodiging. Je doet het onderzoek zelf thuis. Je moet hiervoor een heel klein beetje ontlasting opsturen. Na 1 of 2 weken krijg je de uitslag via de post.

7. Praat met elkaar

In een groep: verdeel de groep in duo's of in kleine groepjes. Elk groepje neemt een stukje van de tekst en praat daar samen over. Beantwoord ook onderstaande vragen. Daarna vertellen ze aan de groep waar het stukje over gaat en wat hun ervaringen zijn.

Eén-op-één: de taalcoach en de anderstalige nemen om de beurt een stukje van de tekst en de anderstalige beantwoordt onderstaande vragen.

- Over welk onderzoek gaat het stukje tekst?
- Hoe gaat het onderzoek?
- Waarom is bevolkingsonderzoek nodig?
- Heb je zelf een keer zo'n onderzoek gedaan? Of iemand die je kent?

Taalkaart: Vul onderdeel 1 en 2 van de Taalkaart in.

8. Praktijkopdracht 1 – filmpje zelfonderzoek

Bekijk (thuis of in de bijeenkomst) op de website van 'mammarosa' de filmpjes over zelfonderzoek van de borsten. Je kunt de filmpjes in verschillende talen bekijken.

<https://www.mammarosa.nl/home/gezond-blijven/borstzelfonderzoek>

- Welke informatie wordt er gegeven?
- Is deze informatie nieuw?
- Doe je dit onderzoek weleens zelf? Waarom wel of niet?

9. Praktijkopdracht 2 – een uitnodigingsbrief

De anderstalige koppelt kennis aan een praktijksituatie en oefent met het verwoorden van een mening.

a. Onderzoek baarmoederhalskanker bij vrouwen

Mevrouw Doe heeft een uitnodiging gekregen voor onderzoek naar baarmoederhalskanker.

Bekijk de brief met de uitnodiging voor het onderzoek. Praat met elkaar over de volgende vragen:

- Waar wordt het uitstrijkje gedaan?
- Hoeveel moet mevrouw Doe voor het onderzoek betalen?
- Wat moet mevrouw Doe doen om een afspraak te maken?
- Vind jij dat mevrouw Doe naar het onderzoek moet gaan? Waarom wel/niet?

b. Onderzoek darmkanker bij mannen en vrouwen

Hakim heeft een uitnodiging gekregen voor onderzoek naar darmkanker.

Bekijk de brief met de uitnodiging. Praat met elkaar over de volgende vragen:

- Waar wordt het onderzoek gedaan?
- Wanneer krijgt Hakim de uitslag?
- Waar kan Hakim meer informatie over het onderzoek vinden?
- Vind je dat Hakim mee moet doen aan het onderzoek? Waarom wel/niet?

Eventueel: Bekijk samen verschillende voorbeelden van uitnodigingsbrieven of informatiefolders over een bevolkingsonderzoek. De brochures zijn er in verschillende talen, zoals Engels, Turks en Arabisch; kijk op de website van het RIVM onder het kopje bevolkingsonderzoek – documenten en publicaties.

http://www.rivm.nl/Onderwerpen/B/Bevolkingsonderzoeken_en_screeningen

bevolkingsonderzoek

Voor vroege opsporing van kanker

Bevolkingsonderzoek Zuid
t 088 00 01 344
contact@bevolkingsonderzoekzuid.nl
www.bevolkingsonderzoekzuid.nl

Retouradres: Postbus 690, 5600 AR Eindhoven

J. Doe
Teststraat 9
1111 XX MAASTRICHT

Geboortedatum : 01-01-1977

Datum : 1 januari 2017
Betreft : uitnodiging bevolkingsonderzoek baarmoederhalskanker

Geachte mevrouw Doe,

Wij nodigen u uit voor het bevolkingsonderzoek baarmoederhalskanker. U ontvangt deze uitnodiging omdat baarmoederhalskanker het meest voorkomt bij vrouwen tussen de 30 en 60 jaar. Met dit onderzoek kan al vroeg ontdekt worden of u baarmoederhalskanker of een voorstadium daarvan heeft. Door er snel bij te zijn kan baarmoederhalskanker beter worden behandeld of zelfs worden voorkomen. Meedoen aan het bevolkingsonderzoek is gratis.

Hoe gaat het onderzoek?

Uw huisarts of doktersassistent maakt een uitstrijkje. Dit uitstrijkje wordt getest op het humaan papillomavirus (HPV). Zit er HPV in het uitstrijkje? Dan kijken we ook meteen of er afwijkende cellen in het uitstrijkje zitten. HPV is het virus dat op lange termijn baarmoederhalskanker kan veroorzaken. Bijna altijd ruimt het lichaam het virus zelf op. Soms lukt dit niet. Dan kunnen afwijkende cellen ontstaan. Dit kan na lange tijd leiden tot baarmoederhalskanker. Het bevolkingsonderzoek is sinds 2017 vernieuwd.

Wilt u meedoen?

U beslist zelf of u meedoet. Het onderzoek heeft voordelen en nadelen. De folder helpt u bij uw keuze.

- Doet u mee, maak dan een afspraak voor een uitstrijkje bij uw huisarts of doktersassistent.
- Neem deze brief mee naar de afspraak. De stickers op de brief zijn nodig voor het onderzoek.
- Vindt u het erg vervelend om een uitstrijkje te laten maken? En is dit voor u een reden om niet mee te doen met het bevolkingsonderzoek? Lees dan meer over de zelfafnameset op www.bevolkingsonderzoekbaarmoederhalskanker.nl
- Wilt u niet of later meedoen, bijvoorbeeld bij zwangerschap, geef dit dan door op Mijn Bevolkingsonderzoek op www.bevolkingsonderzoekzuid.nl met uw DigiD. U kunt ons ook bellen of een e-mail sturen.

Meer informatie

Wilt u meer weten lees dan de folder of kijk op www.bevolkingsonderzoekbaarmoederhalskanker.nl. Vragen kunt u ook stellen aan Bevolkingsonderzoek Zuid, bel dan 088 00 01 344 of mail naar contact@bevolkingsonderzoekzuid.nl.

Met vriendelijke groet,

drs. M.J.P. Steinbusch
directeur

2_20_101_MMJJ

> Retouradres: Kamerlingh Onneslaan 6, 8218 MA Lelystad

«_CLIENT_NAAM»

«_CLIENT_ADRES»

«_CLIENT_POSTCODE» «_CLIENT_WOONPLAATS»

Geb. datum:

«_CLIENT_GEBOORTEDATUM»

Betreft: uitnodiging bevolkingsonderzoek darmkanker

«_CLIENT_AANHEF»,

Hierbij nodigen wij u uit voor het bevolkingsonderzoek darmkanker.

Waarom een bevolkingsonderzoek?

Darmkanker is een ernstige ziekte die vaak voorkomt. Van elke 100 mensen zullen 4 tot 5 mensen in hun leven darmkanker krijgen. De meeste mensen met darmkanker zijn 55 jaar of ouder.

Door het bevolkingsonderzoek kan darmkanker of een voorstadium daarvan vroegtijdig worden ontdekt en behandeld. Dit kan op langere termijn jaarlijks 2.400 sterfgevallen aan darmkanker helpen voorkomen.

Het bevolkingsonderzoek is bedoeld voor alle mannen en vrouwen van 55 tot en met 75 jaar. Zij ontvangen elke twee jaar een uitnodiging.

Het onderzoek kunt u zelf thuis uitvoeren. In deze envelop vindt u de folder 'Bevolkingsonderzoek darmkanker', een gebruiksaanwijzing, een antwoordformulier, een busje, een zakje en een retourenvelop.

Hoe gaat het onderzoek?

Bij de uitnodiging zit een busje. Aan de groene dop van het busje zit een staafje. U prikt hiermee op vier verschillende plaatsen in uw ontlasting (poep). Er is heel weinig ontlasting nodig om het onderzoek goed te doen. In de gebruiksaanwijzing staat stap voor stap beschreven hoe u de ontlastingstest goed uitvoert.

U stuurt het busje en het ingevulde antwoordformulier in de retourenvelop naar een laboratorium. Hier wordt onderzocht of er bloed in uw ontlasting zit. Dit is meestal niet met het blote oog zichtbaar. Bloed in de ontlasting kan te maken hebben met darmkanker, maar kan ook andere oorzaken hebben. Er is vervolgonderzoek (inwendig kijkonderzoek in de dikke darm, een coloscopie) nodig om dit vast te stellen.

De uitslag

U krijgt binnen een tot twee weken een brief thuisgestuurd met de uitslag.

Kosten

Meedoen aan het bevolkingsonderzoek is gratis. Het vervolgonderzoek (intakegesprek en coloscopie) maakt geen deel uit van het bevolkingsonderzoek. De kosten van deze onderzoeken vallen onder uw zorgverzekering. Het kan zijn dat u de kosten of een deel ervan zelf moet betalen. Dit hangt ervan af hoe hoog uw eigen risico is en hoeveel u hiervan heeft gebruikt. Neem voor vragen hierover contact op met uw zorgverzekeraar.

U beslist zelf of u meedoet

Deelname aan het bevolkingsonderzoek is vrijwillig. U beslist zelf of u meedoet. De informatie in de folder kan u helpen bij uw keuze.

Wanneer kunt u beter niet meedoen?

In de folder leest u wanneer u beter niet aan het bevolkingsonderzoek kunt meedoen. Dit kunt u ook bespreken met uw huisarts. Heeft u nu klachten die mogelijk te maken hebben met darmkanker? Ga dan ook eerst naar uw huisarts. Als u niet meedoet, vragen wij u wel om op het antwoordformulier vraag 1 en vraag 5 tot en met 7 in te vullen en het formulier terug te sturen in de retourenvelop.

Digitaal informatie aanleveren

U kunt het antwoordformulier ook digitaal invullen. Ga naar «_SO_WEBSITEADRES» en klik op de knop 'Mijn bevolkingsonderzoek'. Om in te loggen heeft u uw DigiD nodig. Via 'Mijn bevolkingsonderzoek' kunt u zich ook afmelden voor het bevolkingsonderzoek.

Wilt u meer informatie?

In de folder 'Bevolkingsonderzoek Darmkanker' leest u meer over het bevolkingsonderzoek. U kunt ook kijken op www.bevolkingsonderzoekdarmkanker.nl. Op deze website vindt u onder andere antwoorden op veelgestelde vragen over het bevolkingsonderzoek en het filmpje 'Bevolkingsonderzoek darmkanker'.

Heeft u vragen over uw gezondheid? Neem dan contact op met uw huisarts. Voor andere vragen kunt u bellen met de informatielijn van «_SO_NAAM», «_SO_TEL» (van maandag tot en met vrijdag van 09:00 tot 17:00 uur). Onze medewerkers staan u graag te woord.

Met vriendelijke groet,

10. Wat wil ik weten over...?

a) Praat met elkaar over het bevolkingsonderzoek:

Wat wist je al over het bevolkingsonderzoek?

Welke informatie was nieuw?

Denk je nu anders over het bevolkingsonderzoek dan aan het begin van de bijeenkomst?

b) Waar wil je meer over weten? Zoek zelf informatie of ga met iemand anders op zoek.

Denk bijvoorbeeld aan:

- Waar wordt het onderzoek naar borstkanker in mijn woonplaats gehouden?
- Waar vind ik informatie in mijn moedertaal over deze onderzoeken?
- Wat gebeurt er als de uitslag van het onderzoek niet goed is?

c) Praat met elkaar.

- Hoe kun je de informatie vinden?
- Waar kun je de informatie vinden?
- Wie kun je om hulp vragen?

11. Dit ga ik doen

Vertel aan de taalcoach en aan de groep welke informatie je gaat zoeken of wat je gaat doen.

.....

.....

Taalkaart: Vul onderdeel 3 van de Taalkaart in.

Meer achtergrondinformatie bij de gezonde thema's vind je op www.gezondetaal.nl.

Taalkaart					
Onderdeel 1	Van taalontmoeting	Onderdeel 2	Naar de praktijk	Onderdeel 3	Terugkijken
Wat heb ik geleerd / gedaan?		Wat ga ik deze week doen?		Hoe ging het?	
Datum taalontmoeting:		Ik ga ...		Datum gedaan:	
Handige zinnen / nieuwe woorden		☐ luisteren en opletten ☐ de woorden/ zinnen toepassen in een gesprek		Wat heb je gedaan?	
— ...		Waar? op mijn werk/ op straat / in een boek / op tv /		Hoe ging het? 	
— ...		Hoe? samen / zelf		Wat doe je de volgende keer anders?	
— ...				Heb je een tip voor de anderen?	
— ...					
— ...					
— ...					

Gebruik Gezonde Taal

Gezonde Taal is een praktische methode voor anderstaligen rond A2 niveau die hun kennis en taalvaardigheid over gezondheid willen verbeteren via taalcoaching.

Aan de hand van tien praktische thema's gaan taalvrijwilligers en anderstaligen in gesprek over onderwerpen rondom gezondheid en wisselen zij kennis uit. Met als gevolg dat anderstaligen nieuwe kennis opdoen en die kunnen toepassen op hun eigen leven.

Gezonde Taal is laagdrempelig, eenvoudig te gebruiken en uitgebreid getest in de praktijk. Het materiaal is te bestellen via www.gezondetaal.nl.

Gezonde Taal bestaat uit de volgende tien thema's:

- Bevolkingsonderzoek
- De apotheek
- De huisarts
- De zorgverzekering
- Diabetes
- Gezond eten & bewegen
- Horen en zien
- Mantelzorg
- Ouder worden
- Stress en ontspanning

Gezonde Taal is een initiatief van Taal Doet Meer en is ontwikkeld in samenwerking met ITTA UvA en Het Begint met Taal. De inhoud van dit thema is onder andere tot stand gekomen dankzij informatie van expertisecentrum voor gezondheidsverschillen Pharos.

www.hetbegintmettaal.nl
Koningin Wilhelminalaan 8
3527 LD Utrecht
tel. 030-2422841

‘het
begint
met
taal’